

TOIMIELIN: YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA

Toimiala: **Ympäristöpalvelut**

1. Toimialan toiminta-ajatus

Ympäristöterveydenhuolto on ympäristöperäisten terveysriskien vähentämiseen, poistamiseen ja ehkäisemiseen tähtäävää toimintaa. Se on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioon ottaen valvotaan viime kädessä ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden ja tupakkalain valvonta sekä eläinlääkintähuoltolain mukaiset eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut.

Ympäristönsuojelun tarkoituksena on luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla turvata nykyisille ja tuleville kuntalaisille viihtyisä, puhdas ja virikkeellinen ympäristö. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ympäristönsuojelun yleisen edun valvoja paikallisella tasolla.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Kemijärvi, Pelkosenniemi, Salla ja Savukoski ovat muodostaneet Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen 1.1.2013 alkaen. Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät on liitetty organisaatioon 1.1.2016 Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken osalta, sekä 1.1.2019 Sallan osalta. Yhteistoiminnan lähtökohtina ovat kuntalaisille laadullisesti samantasoiset ja samanhintaiset palvelut koko yhteistoiminta-alueella. 1.1.2023 organisaatio siirtyi kahtena erillisenä tulosalueena Kemijärven kaupungin vastuulle.

Parlamentaarisesti on linjattu ympäristöterveydenhuollon siirtymisestä hyvinvointialueille vuonna 2026. Hallitusohjelmassa tätä ei kuitenkaan ole kirjattuna, joten tilanne kelluu ainakin kuluvan hallituskauden yli. Valtion tasolla selvitetään jälleen yhteistoiminta-alueiden yhdistämistä lainsäädännöllä laajemmiksi kokonaisuuksiksi. Toimintakenttä on rajussa muutoksessa ja palvelujen turvaamisen avain on laajentuvassa yhteistyössä yli yhteistoiminta-alueiden rajojen. Olemassa olevan tilanteen muuttamisessa on kuitenkin omat haasteensa mm. maakunnan pitkien välimatkojen vuoksi.

3. Kaupunkistrategian 2025–2030 painopisteistä johdetut toiminnalliset tavoitteet palvelutuotannossa

HYVÄ JA SUJUVA ARKI		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Ympäristöterveydenhuolto huolehtii omalta osaltaan turvallisesta elinympäristöstä ihmisten ja eläinten arjessa.	Lakisääteiset viranomaistehtävät (kuten säännöllinen valvonta ja eläinlääkäripalvelut) pyörivät keskeytyksettä.	Mahdollisimman vähän häiriötilanteita. Mahdollisimman viiveetön toiminta.

ELÄMÄÄ SYKKIVÄÄ KASVUA YHDESSÄ YRITTÄJIEN KANSSA		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Yritystoimintaan liittyvät lupaprosessit etenevät jouhevasti, samalla kuitenkin varmistaen, että hankkeet ja toiminta täyttävät lainsäädännön reunaehdot. Tasapuolinen viranomaistoiminta.	Ennakoiva neuvonta. Käsittelyjärjestys vireilletulon mukainen.	Lupaprosessit ja valvonta etenevät vähintään valtakunnallisessa keskiarvoajassa. Virka- ja työsuhteet täytettyinä.

UUSIA MAHDOLLISUUKSIA TURVALLISUUSYMPÄRISTÖSSÄ		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Huoltovarmuuden turvaaminen mahdollisissa poikkeusoloissa.	Valmiussuunnitelmien päivitys, talousvesilaitosten häiriötilannesuunnitelmien ajantasaisuuden varmistaminen. Toimivat tuotantoeläinten eläinlääkäripalvelut.	Päivitetty valmiussuunnitelma hyväksytty lautakunnassa viimeistään Q1/2026. Talousvesilaitosten tilanne käyty läpi vuoden 2026 loppuun mennessä (aloitettu 2025). Eläinlääkintähuollon toimintatilastot.

VAKAA JA ENNAKOIVA KUNTATALOUS		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Kustannusten kasvu hallintaan.	Vastuullinen talousarvion laadinta, niiltä osin kuin vaikuttaminen mahdollista.	Suoraan mitattavissa talousluvuista.

VASTUULLINEN JOHTAMINEN		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Onnistunut johtaminen edellyttää, että koko tiimin työelämätaidot ovat kunnossa. Ajankäytön hallinta kuntoon.	Työilmapiirin vahvistaminen; yhteiset tapaamiset, tiimipalaverit. Työsidonnaisuuden keventäminen eri toimenpitein.	Työhyvinvointikyselyt. Suorat palautekeskustelut. Sairaspoissaolot. Työaikakirjanpito.

4. Muut toiminnan painopistealueet, tavoitteet ja kehittämistarpeet (sisältää myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen)

	Painopiste	Tavoite	Kehittämistarve
1.	Lakisääteisen viranomaistoiminnan turvaaminen	Uusien viranhaltijoiden kunnollinen perehdyttäminen. Lisäresurssi.	Mahdollisimman vähän häiriötilanteita, lupaprosessit ja valvonta ajantasaista ja ilman suurempia viivytyksiä.
2.	Huoltovarmuus	Valmiussuunnitelman päivitys. Talousvesilaitosten toimintavarmuus poikkeusoloissa. Eläinlääkäriresurssi kunnossa.	Valmiussuunnitelman päivitys Q1/2026. Talousvesilaitosten suunnitelmat. Tuotantoeläinpalvelujen toimintatilastot.
3.	Vastuullinen taloudenpito	Tulojen lisääminen menojen paremmaksi kattamiseksi.	Tilinpäätökset. Maksutaksojen tarkastukset.

5. Vuoden 2026 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

	Tuottavuustoimenpide/Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi
1.	Maksutaksojen tarkastaminen.	Tulojen lisääminen.	Taksat hyväksyttynä alkuvuodesta 2026. Tilinpäätöstiedot.
2.	Alueen röntgentoiminnan turvaaminen.	Alueen kaikki röntgenit käytössä. Tarvittaessa mahdollinen laitteen siirto/lisälaite.	Kuvausten määrän kasvattaminen.
3.	Ympäristönsuojelumääräysten yhtenäistäminen alueella.	Määräykset ajan tasalla ja yhtenäistetty kaikissa kunnissa.	Ympäristönsuojelumääräykset hyväksytty kunnissa vuoden 2026 loppuun mennessä.

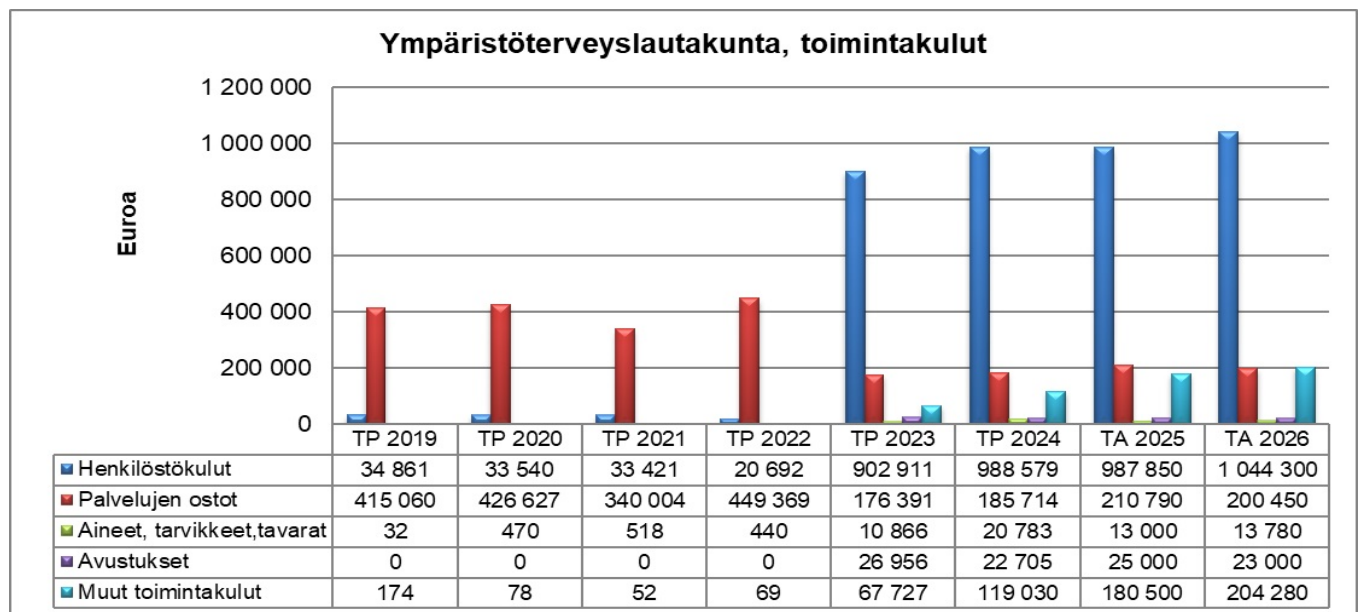
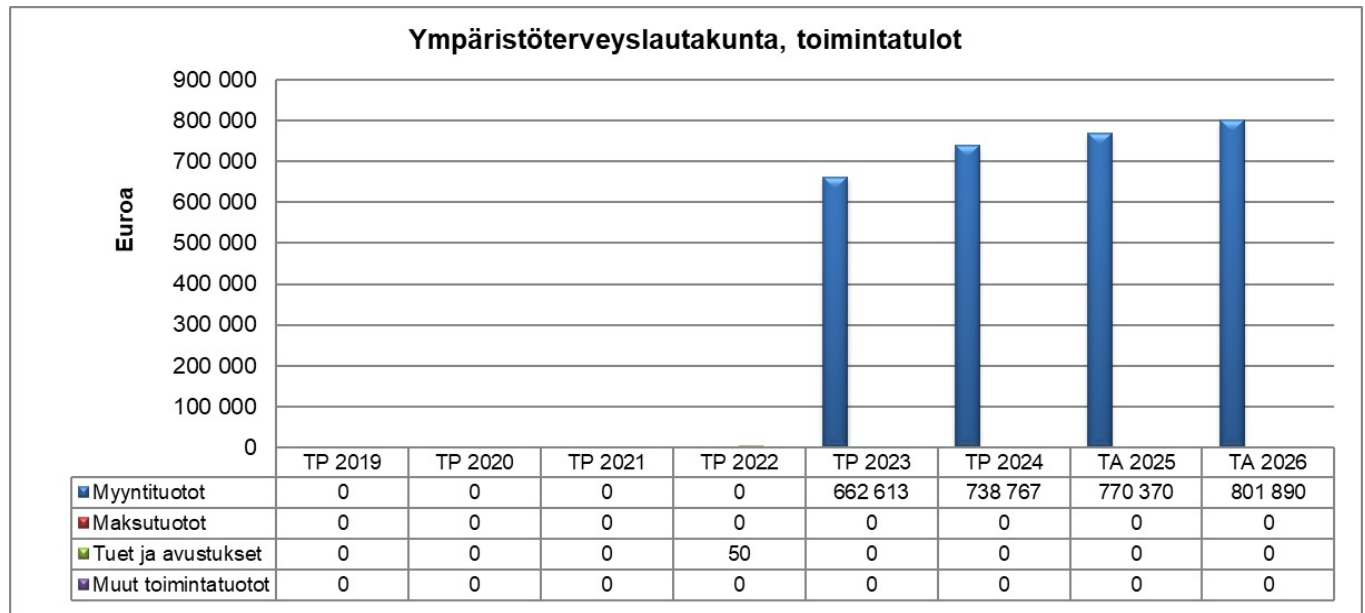
6. Talouden tunnusluvut

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintamenot	-1 336 810	-1 417 140	-1 417 100	-1 485 810	-1 537 800	-1 591 600
Toimintatulot	738 767	770 370	770 400	801 890	817 800	831 600
Toimintakate	-598 043	-646 770	-646 700	-683 920	-720 000	-760 000

7. Toiminnan tunnusluvut

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Vakin.virat ja toimet 31.12.	11	12	12	13	13	13
Henkilöstömenot €	-988 579	-987 850	-987 000	-1 044 300	-1 070 400	-1 097 200
Muutos %	9,5	0,0	-0,2	5,7	2,5	2,5
Palvelujen ostot €	-195 714	-210 790	-210 000	-200 450	-208 500	-216 800
Muutos %	5,3	7,7	7,3	-4,9	4,0	4,0
Toimintakate €/asukas	-86,0	-93,7	-93,7	-99,8	-106,3	-113,4

TA 2026 vrt. TA 2025 lukuihin, TA 2025 vrt. TP 2024 lukuihin.

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Työssäjaksamisen turvaaminen.	Resurssin turvaaminen erilaisin keinoin.	Ylityösaldot hallinnassa. Mahdollisimman vähän sairaspöissaoloja. Työpäivien pituus.
2.	Työskentelyolosuhteet kunnossa.	Työergonomia, suojavarusteet ym. kunnossa.	Mahdollisimman vähän tapaturmia tai liitännäisiä sairaspöissaoloja.

9. Miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty ja miten puutteisiin on reagoitu v. 2025 ja reagoidaan toimintavuonna 2026

Talouden seuranta kuukausittain. Henkilöstöresurssien äkillisiin pidempiaikaisiin muutoksiin yritetty reagoida heti sijaisten rekrytoinneilla, aina ei ole onnistuttu 100 %. Tämä lisää henkilöstön työn kuormittavuutta. Mahdolliset muutokset henkilöstöresursseissa v. 2026 pyritään ottamaan jo etupainotteisesti tarkasteluun.

10. Henkilöstötavoitteet, -suunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstötavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Kaikki virka- ja työsuhteet täytettyinä. Onnistuneet rekrytoinnit.	Pitovoimasta huolehditaan, mm. koulutukset, työskentelyolosuhteet.	Ei vajetta henkilöstössä. Eläinlääkintähuollon päivystys kiertää pääsääntöisesti viidellä eläinlääkärillä hetkittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta.
2.	Valvontaeläinlääkärin viran resurssin lisäys pysyvästi 10–20 % ja eläinlääkärin elintarvikevalvonnan uudelleen järjestely.	Sisäisin järjestelyin.	Toimintatilastot, vasteaika.
3.	Ympäristönsuojelun lisäresurssi	Rekrytoidaan KHn aiemman linjauksen mukaan 2026 aikana (50 %, 5–6 kk)	Ympäristönsuojelumääräykset valmistuvat.